

Protokoll fört vid enskild föredragningRegeringskansliet
Allmänna byrån, Rk1Beslutande
Viceantråd
Harry JanssonFöredragande
Stf förvaltningschef
Michaela SlotteJusterat
Omedelbart**Nr 26**Högsta förvaltningsdomstolens beslut i ärende dnr
20383/2020 – för kännedom.**ÅLR 2018/6239****Beslut**

Landskapsregeringen har den 14 september 2021 mottagit Högsta förvaltningsdomstolens beslut av den 10 september 2021 i ärende 20383/2020.

I ärendet hade myndighetschefen för datainspektionen anställts på en provotid om ett år. Vid provotidens utgång avslutades anställningen automatiskt eftersom inget nytt beslut om anställningen fattades i enlighet med 10 § 2 mom. tjänstemannalagen (1987:61) för landskapet Åland. Beskedet om att anställningen inte fortsätter meddelades först myndighetschefen per e-post och sedan även muntligen. I tjänstemannalagens 61 § föreskrivs att andra än i 58–60 § avsedda beslut som landskapsregeringen fattat med stöd av tjänstemannalagen, får ändring inte sökas genom besvär. Avslutande av tjänsteförhållande på provotid nämns inte bland de beslut som enligt lagens 58–60 § kan överklagas genom rättelseyrkande eller besvär.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar i sitt beslut att dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 är bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna. I artikel 54.1(d) dataskyddsförordningen föreskrivs att mandattiden för en tillsynsmyndighets ledamot, med vissa undantag som inte är aktuella i detta ärende, inte får understiga fyra år. En sådan tillämpning av tjänstemannalagens bestämmelser om provotid att tjänsteförhållandet som myndighetschef för Datainspektionen skulle anses ha upphört automatiskt vid provotidens utgång därför att inget beslut om att utnämna myndighetschefen till ordinarie innehavare av tjänsten hade fattats, är således inte förenlig med dataskyddsförordningens krav på mandattidens minimilängd. Enligt dataskyddsförordningens artikel 53.4 får en ledamot avsättas endast på grund av grov försummelse eller när ledamoten inte längre uppfyller de villkor som krävs för att utföra uppdraget.

Vidare konstaterar Högsta förvaltningsdomstolen att det i artikel 19.1 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna föreskrivs att det måste vara möjligt att få kränkningar av unionsrättsliga rättigheter prövade vid en domstol. I det aktuella fallet innebär en sådan tillämpning av de

nationella bestämmelserna, enligt vilken Datainspektionens myndighetschefs tjänsteförhållande har upphört automatiskt vid provotidens utgång utan möjlighet till ändringsökande, att myndighetschefen inte har garanterats reella möjligheter att få avslutandet av sitt tjänsteförhållande prövat inför domstol. Med hänsyn till att provotiden som bestämts med stöd av 10 § i tjänstemannalagen inte är förenlig med dataskyddsförordningens artikel 54.1(d), ska e-postmeddelandet, i vilket myndighetschefen informerades om att tjänstgöringen upphör vid provotidens slut betraktas som ett sådant beslut att avsluta tjänsteförhållandet, som myndighetschefen enligt tjänstemannalagen är berättigad att söka ändring i.

Högsta förvaltningsdomstolen anser att eftersom myndighetschefens tjänsteförhållande och dess avslutande inte har bedömts i ljuset av dataskyddsförordningens bestämmelser om minimitid för utnämning och uppdragets upphörande ska beslutet om att tjänsteförhållandet upphör upphävas och ärendet återförvisas till landskapsregeringen för ny handläggning. Landskapsregeringen har följaktligen vid den nya handläggningen i första hand att ta ställning till minimitiden för utnämningen i enlighet med dataskyddsförordningens artikel 54.1(d) och i andra hand om det finns grund för upphörande av uppdraget i enlighet med dataskyddsförordningens artikel 53.4.

Landskapsregeringen beslöt anteckna Högsta förvaltningsdomstolens beslut i ärendet för kännedom.

Nr 27

Myndighetschef vid Datainspektionen.

ÅLR 2018/6239

91 Rk1

Beslut:

Landskapsregeringen har den 14 september 2021 mottagit Högsta förvaltningsdomstolens beslut i ärende dnr 20383/2020. Ärendet återförvisas till landskapsregeringen för ny handläggning i enlighet med bestämmelserna i dataskyddsförordningen (EU) 2016/679.

Den 25 januari 2019 (ÅLR 2018/6239, Rk1 E /9 25.10.2019) beslöt landskapsregeringen att med ett förordnande på provotid om 1 år anställa en myndighetschef vid Datainspektionen. Högsta förvaltningsdomstolen har i sitt ovannämnda beslut ansett att den i förordnandet bestämda provotiden om 1 år inte är förenlig med dataskyddsförordningens (EU) 2016/679 artikel 54.1(d) enligt vilken mandatperioden för en ledamot vid en tillsynsmyndighet inte får understiga fyra år.

Med anledning av Högsta förvaltningsdomstolens avgörande ändrar landskapsregeringen sitt beslut från den 25 januari 2019 så att den föreskrivna minimitiden i dataskyddsförordningens artikel 54.1(d) beaktas. Landskapsregeringen beslutar därför anställa jur.kand. Joakim Söderberg som myndighetschef för datainspektionen för tiden 1 mars 2019 till och med den 28 februari 2023.